

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

יום פתיחת שנת הפעילות תשפ"ד 23/08/23

לו"ז:

- 10:00 - התכנסות בסמינר הקיבוצים
- 10:30 - מליאת פתיחה לקראת תשפ"ד
- 11:30 - יחידה מרחבית: היכרות ופתיחת שנה
- 12:30 - ארוחת צהריים והפסקה
- 13:30 - הרצאה: תהלה פרידמן
- 14:30 - יחידה בקבוצות מעורבות- עיבוד להרצאה ושיח פתוח על תפקידנו כתנועה
- 15:45 - הפסקה
- 16:00 - תדריך פתיחת שנה
- 17:00 - סיום

יחידה מרחבית- היכרות ופתיחת שנה

חלק א'- שיתוף (10 דק')

נערוך סבב של שם, תפקיד, הנהגה, ומשהו נוסף לבחירתכם (למשל: איזה חניך/ה הייתי, דבר אחד שניצלתי את ההדממה עבורו, אם לא הייתי בתפקיד שלי בטח הייתי X, הדבר הכי מרגש שקרה לי בקיץ האחרון, וכד').

חלק ב'- השראה ודיון בשאלה (30 דק')

נחלק את המשתתפים/ות לקבוצות קטנות (4-5 בקבוצה), כל קבוצה תקבל דף לימוד עם טקסטים ושאלות מנחות, יקראו יחד וידונו. מומלץ להתחיל את הישיבה בקבוצות הקטנות בהצגה עצמית קצת יותר רחבה מאשר הסבב הראשוני שערכנו במליאה.

חלק ג'- שיתוף והסבר (15 דק')

נתכנס בחזרה למליאה ונבקש מהמשתתפים/ות לשתף במחשבות ותובנות מהשיח בקבוצות הקטנות. לאחר מכן זה יהיה זמן של מנהל/ת המרחב לדברי פתיחה לשנה החדשה, התייחסות לציפיות מהעבודה המרחבית השנה, משמעות הפורום המרחבי וצוות המרחב.

חלק אחר- אם אנחנו צופים/ות עודף זמן- חשיבה משותפת (30 דק')

נקיים למידת עמיתים/ות לקראת פתיחת שנת הפעילות- נשים ברחבי החדר דפים עם כותרות, נבקש מהמשתתפים/ות להסתובב ביניהם/ן ולבחור את הכותרת שהכי מעסיקה אותם/ן או שהם/ן חושבים/ות שיש להם/ן משהו משמעותי ללמד או ללמוד מאחרים/ות, מתיישבים בקבוצות שנוצרו ודנים/ות סביב השאלות המנחות שבדף וסביב שאלות נוספות שיעלו. לאחר מכן מתכנסים במליאה ומציגים את עיקרי הדברים שעלו (כדאי לכתוב!).

1. מה אנחנו לוקחים מהשנה החולפת?

- איזה חוויה צופית הכי זכורה לי מהשנה החולפת?
- דבר אחד שקרה השנה בהנהגה שהייתי רוצה שיקרה גם בשנה הבאה
- אילו נושאים הצלחנו לחזק בשנה החולפת והיינו רוצים להמשיך להתמקד בהם?
- איך יצאתי מהקיץ האחרון ומה אני מביא איתי ממנו לשנה הזו?

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

2. ימי פעילות ראשונים

- איך אני מדמיין את יום הפעילות הראשון בהנהגה?
- איפה חשוב לי להיות ולמה?
- אילו הזדמנויות יש לי בימי הפעילות הראשונים בשבטים?
- מה חשוב לי לתת? מה חשוב לי לקבל?

3. פתיחת שנה עם מרכזי.ות השבטים והדרג המתנדב?

- איך המרכזים מגיעים ובאילו תחושות לקראת פתיחת שנת הפעילות?
- איך הדרג המתנדב מגיע ובאילו תחושות לקראת פתיחת שנת הפעילות?
- מה עלי לעשות על מנת להכין את המרכזים שלי בצורה המיטבית לפעולה הראשונה שלהם בשבט?
- מה מקום הדרג המתנדב בפתיחת שנת הפעילות בשבטים?
- איך אני מייצר שותפים?

4. סמינרי מרכזים.ות לפתיחת שנה

- אילו מטרות חשוב לי להשיג בסמינר המרכזים הראשון?
- מה ההזדמנויות שיש לנו כצוות בסמינר מרכזים?
- אילו דמויות הייתי רוצה שמעגל המרכזים שלי יפגוש כחלק מהסמינר?
- מי מוביל את הסמינר ומי שותפי העבודה לקראתו?

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

פתיחת השנה - דף לימוד בקבוצות

הדף הריק עומד ולא אומר לך במה להתחיל. דף לבן זה בעצם קיר אטום מסויד. בלי דלת ובלי חלון [...]

נניח שאתה רוצה לספר סיפור על בחורה אחת מנהריה, מתילדה, שנודע לה כי ביוון יש לה בת דוד אשר עד כה לא ידעה על קיומה. נניח שגם בת הדוד שמה מתילדה. ונניח שמתילדה מנהריה מחליטה לנסוע בספטמבר ליוון כדי לפגוש את קרובתה. אבל מה בא להתחלה? מתילדה קמה בבוקר? מתילדה בסוכנות הנסיעות? מתילדה בילדותה, אז, כשהיד שלה נתפסה במאוורר? מתילדה מגיעה לאתונה, שוכרת חדר במלון של סוכני תוצרת חקלאית ופוגשת במגדלדבורים ביישן? או אולי להתחיל דווקא בתיאור קורי העכביש במחסן שמתחת למדרגות? מה לכתוב בפרק הראשון? מתילדה נזכרת בעגילים של אמא של סבתא שלה, שגם לה קראו מתילדה?

מה להכניס לעמוד הראשון? מה צריכה להבטיח הפסקה הראשונה? מה יהיה המשפט הפותח? "באמצע שביל חיינו תעייתי ביער עד?" ובעצם, מה תהיה המלה הראשונה בספר, הטביעה השחורה הראשונה על פני הדף הלבן?

עמוס עוז, **מתחילים סיפור**, כתר, ירושלים 1996, עמ' 8

1. עמוס עוז כותב "דף לבן זה בעצם קיר אטום מסויד. בלי דלת ובלי חלון" מה כוונתו?
2. האם אתם/ן מזדהים/ות עם הקושי המוצג בטקסט- להחליט איך לפתוח במשהו? איך "להתניע"? איפה זה פוגש אותנו בפתיחת השנה (ברמה האישית והצופית)?
3. מתי מתחילה השנה מבחינתכם (אישית וצופית)?

חוטב העצים התקבל לעבודה בבית חרושת לעצים. המשכורת הייתה טובה ותנאי העבודה גם הם היו טובים. אין מה לומר, חוטב העצים התכוון למלא היטב את תפקידו.

ביום הראשון הוא התייצב אצל מנהל העבודה שנתן לו גרזן והקצה לו שטח ביער. האיש יצא ליער לכרות עצים בהתלהבות וביום אחד חטב 18 עצים! "ברכותיי" אמר לו מנהל העבודה, "תמשיך ככה". מעודד מדבריו של מנהל העבודה החליט חוטב העצים לשפר את תפוקתו ביום המחרת, לכן הלך לישון מוקדם מאוד. בבוקר הוא קם לפני כולם והלך ליער. למרות כל מאמציו הוא לא הצליח לחטוב יותר מ-15 עצים. 'אני בוודאי עייף' חשב לעצמו והחליט ללכת לישון עם שקיעת השמש. עם הזריחה, הוא קם נחוש בדעתו לשבור את שיא 18 העצים, אבל באותו יום הגיע רק למחצית. אז התחילה מחשבה לרוץ בראשו, אולי אני כבר עייף, אולי אני לא טוב כמו שחשבתי, אולי העבודה הזאת לא בשבילי. למחרת חטב שבעה עצים, אחר כך חמישה וביום האחרון הוא ניסה כל אחר הצהריים לכרות את העץ השני. מודאג ממה שיאמר מנהל העבודה, הלך החוטב לספר לו את שאירע לו ולהישבע שהוא מתאמץ עד סף אובדן חושיו.

"מתי השחזת לאחרונה את הגרזן שלך?" שאל המנהל אחרי ששמע את סיפור של החוטב.

"להשחיו? לא היה לי זמן להשחיו. הייתי עסוק מדי בכריתת העצים..."

1. האם אני מזהה את עצמי בטקסט? האם קרה לי שלא הקדשתי מספיק תשומת לב לצורך בהשחזת הגרזן?
2. מה זה בשבילי "להשחיו את הגרזן"? הן ברמה האישית והן ברמה המקצועית?

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

עיבוד להרצאה ושיח פתוח על תפקידנו כתנועה

חלק מקדים-

טרם ההרצאה נחלק לכל משתתף/ת דף מלווה להרצאה ובו 3 שאלות:

1. מה תפס אותי?
2. איך זה קשור אליי ולתפקיד שלי?
3. אמירה שחשוב לי להתייחס אליה

חלק א'- שיתוף (20 דק')

נערוך סבב של התייחסות חופשית להרצאה ששמענו.

לאחר מכן נתחלק לקבוצות קטנות יותר (עד 8 משתתפים/ות בקבוצה) ונדון במס' שאלות, בהן נערוך שיתוף של התשובות שכתבו במהלך ההרצאה בדף המלווה, ובנוסף: איפה הנושאים האלה פוגשים אותי ברמה האישית?

חלק ב'- פירוק (20 דק')

נתכנס במליאה ונבחן ביחד את השאלה: איזה מתחים פוגשים אותנו כתנועה? מה המתחים שקיימים בין ההתרחשות במדינה לבין מה שאנחנו מחנכים/ות אליו בתנועת הצופים?

כעת נקיים שיחה במודל של מרחב פתוח- נציג את השאלה במליאה, נניח במרכז דפים וטושים, וניתן למשתתפים/ות הזדמנות לענות על השאלה שהצגנו באמצעות כתיבה של המתח על הדף. לאחר שיהיו "מספיק מתחים" (גם 4 זה אחלה), נבקש מהמשתתפים/ות לבחור את המתח שהיו מעוניינים/ות לעסוק בו, ובכך יתחלקו לקבוצות.

בקבוצות הדיון, יוזם/ת הקבוצה ת/יצוג את המתח כפי שהוא/היא תופס/ת אותו, מדוע זה מתח לדעתו/ה והאם הוא כבר נוכח היום במציאות התנועתית שלנו, ולאחר מכן נקיים דיון חופשי בקבוצה.

חלק ג'- דיון בשאלה (30 דק')

עדיין בקבוצות קטנות (אם אתם/ן מרגישים/ות צורך לערבב או לשנות- בכיף), נקדיש 15 דק' ונעסוק בשתי שאלות נוספות:

1. באילו ערכים אנחנו צריכים/ות להתמקד ולהעמיק / להגביר את העיסוק בשנה הקרובה כתנועה?
2. מה עלול לעורר מורכבות בקרב קהלי היעד עימם אנו פועלים/ות?

לאחר כרבע שעה נתכנס במליאה ונשתף בדברים שעלו בקבוצות השונות, ונתייחס גם לאופן בו אנחנו מתייחסים/ות למיעוט של דעות בקבוצה (בתור התחלה זאת שאנחנו חלק ממנה- אם עכשיו ואם בהנהגה, ואח"כ גם בהשלכה על הפעילות הרחבה בשבטים).

למדריך/ה- הערה זו נכונה ליחידה כולה, ולחלק האחרון שבעתיים: חשוב להקפיד ולתת מקום למגוון של דעות, לראות שכל המשתתפים/ות מרגישים/ות בנוח לשתף בדעותיהם/ן ושאנחנו מקיימים/ות הלכה למעשה את המרחב אותו אנחנו מבקשים/ות לייצר בשבטים בבואנו לעסוק בנושאים מורכבים. חשוב לעשות את זה כל העת, וכשנדרש- גם בהדרכה שקופה שמנכיחה את תפקיד המדריך/ה והמנחה בהקשר זה.